СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVI. Ч. 8. Джерзі Сіті, Н. Дж., середа, 12-го січня 1938. No. 8. Jersey City, N. J., Wednesday, January 12, 1938. VOL. XLVI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016, 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

РЕФЕРЕНДУМ ПРО ВИПОВІДЖЕННЯ ВІЙНИ ПЕРЕПАВ

ВАШИНҐТОН. — Законопроект конґресмена Лудлова, щоб про виповідження війни рішав сам нарід шляхом загального голосування, в конґресі перепав. Проти нього голосували навіть ті конґресмени, що колись були поклали свої підписи під прохання, щоб той законопроект піддати під наради. На такий вислід вплинув багато також лист президента до конґресу, в якім президент говорить, що цей законопроект противиться демократичному духові американського устрою, а також що він наразив би уряд і цілий американський нарід на небезпеки з боку чужих сил. Значить, що американський уряд мусить щойно переводити голосування, заки рішиться виповісти даній державі війну, та держава зневажливо відносилася б до слів чи перестерог американського уряду.

ДАЛЬШІ ПЕРЕСЛУХАННЯ В СПРАВІ БЕЗРОБІТТЯ.

ВАШИНҐТОН. — Сенатський комітет дослідів над безробіттям на черзі переслухував одного з найбільших американських маґнатів, Лямонта Дюпонта. Дюпонт був дуже обережний у своїх зізнаннях. Правда, він признавав, що в часі адміністрації Рузвелта положення бизнесу поправилось, але також додавав, що на далеку мету політика Рузвелта бизнесові принесе великі шкоди. Він далі заявив, що його компанія, хоч в останніх місяцях дістає на 23% відсотки менше замовлень, рішила витратити 38 міліонів на продукцію нових річей і на встановлення нових машин, щоб тим способом підтримувати рух у промислі.

ОЖИВЛЕННЯ В АВТОМОБІЛЬНОМУ ПРОМИСЛІ.

ДІТРОЙТ. — В останніх днях слідне виразне оживлення в автомобільному промислі. Компанія „Кедалак" заявила, що вона задумує розпочати будову нового моделю автомобілю, що коштуватиме біля $400, а при тім буде дуже доброї якости. Вислідок цього компанія вже покликала назад до роботи 100,000 своїх давніше відправлених робітників. Також задумує випустити новий модель компанія „Гадсон". В тій цілі вона покликала назад 6,000 своїх робітників. Також покликала 55,000 своїх робітників компанія „Крайслер". Ці робітники дістали перед Різдвяними Святами довші вакації. Тепер їх покликано назад, але працю обмежено до 24 і 32 годин на тиждень. Також 44,000 Фордових робітників дістали завізвання на другий тиждень повертатись до праці.

КОНТРОЛЯ АВТОМОБІЛІВ У СТЕЙТІ НЮ ДЖЕРЗІ.

ТРЕНТОН (Ню Джерзі). — Минулого понеділка стейт Ню Джерзі розпочав контролю автомобілів. По ріжних місцях установлено кількадесять стацій, які мали ствердити, чи авта, що курсують по шляхах, мають добрі мотори, добрі гамульці та світла. Завданням тої контролі є зменшити нещасливі автомобільні випадки. Бо досліди виказують, що велика частина автомобільних випадків повстає з причини певних недокладностей в автомобілю. Перший день контролі виявив, що поверх половини авт, що курсують у стейті Ню Джерзі, мали більші або менші недокладності. Цікаве було те, що деякі авта, хоч були новісінькі і дорогої марки, то проте мали недокладності і не перейшли контролі. А деякі цілком старі авта перейшли контролю.

КІНЕЦЬ СУМНОЇ ДРАМИ.

ТРЕНТОН (Ню Джерзі). — Губернатор Гофман розділив нагороди між тих, що найбільше причинилися до розкриття злочину, в якім викрадено і замордовано дитину Линдберґів. Загальна сума нагород виносила $25,000. Гофман призначив $7,000 власникові газоліновоі стації, який перший попав на слід справників, записуючи собі число автомобіля Гавптмана, від якого він дістав позначений банкнот. Як відомо, Гавптмана пізніше засуджено на смерть і страчено. Пять тисяч дістав мурин, що здибав трупа дитини. Інші свідки дістали менші нагороди. Губернатор Гофман, роздаючи нагороди, зазначив, що він далі вірить, що цей злочин не є як слід розвязаний і що багато свідків давали покрученні зізнання. Він сказав, що небавом як тільки покінчиться час його губернаторства, він пічне вияснювати цю справу на сторінках часописів.

РОЗБИВСЯ ПАСАЖИРСЬКИЙ ЛІТАК.

БОЗМЕН (Монтана). — В горах Монтани розбився великий пасажирський літак, у якому їхали два пільоти і 8 пасажирів. Серед снігової бурі літак ударив в бік гори і відразу запалився. Кілька фермерів бачили цю драму і скоро прибігли на місце нещастя. Але полумінь не дала їм приступити до літака. Трупи людей обгоріли до непізнання.

СВІТ В ОБРАЗКАХ

ПОЧАТОК НАУКИ.

Коли на побережжі Тихого океану впали великі дощі, спричинюючи великі виливи, через котрі 2,000 осіб осталися без даху над головою, студенти Інженірської Школи Дізеля в Лос Анджелесі скористали з дощу, щоб справити в болоті між молодими й старшими студентами свою річну бійку, якою деякі школи починають річну науку.

12-ЛІТНІЙ ДУШОГУБ І ГРАБІЖНИК.

В селі Бережках, пов. Сарни, 12-літній Гриць Раркевич напав на 8-літнього Дмитра Сергієва, що вертався із школи, затягнув його в корчі і вбив його сокирою. Опісля забрав йому шапку, торбу з книжкою та зшитком і сховав у лісі. Підчас доходження признався до вини і показав місце, де сховав зрабовані річи.

ЖАХЛИВА ПОЖЕЖА.

У Смільнику, пов. Лісько, згоріла загорода Стефана Іваника на шкоду 2,000 зл. В часі пожежі 7-літня донечка господаря, хотячи ратувати свою нову суконку, вбігла до хати і знайшла смерть у вогні. У стайні згоріло 7 штук рогатої худоби і три коні. Крім того пропала готівка 560 зл. і 99 долярів, схована в ліжку.

ДОРОГІ ЦІЛУНКИ В ІТАЛІЇ.

Чи поцілувати жінку — не іморальний учинок, чи тільки непристойна поведінка, або теж зовсім буденне явище? Таке важке питання вирішував перед кількома днями римський суд.

Ціла справа так виглядала: Один молодий чоловік поцілував на вулиці свою суджену. Його приятель, що був з ним тоді на проході, станув перед судом як свідок. У першій інстанції засудили молодого чоловіка за невідповідну поведінку. Однаке міжтим проголосили амнестію і на підставі амнестії звільнили молодого виновника з арешту. Прокуратор зголосив апеляцію, вважаючи, що присуд рішуче лагідний, і поставив внесок, щоб за „насильну поведінку" засудити виновника на три роки вязниці. Однак таку гостру кару навіть суд уважав за надто „солону" ціну одного поцілунку і вирішив справу щасливо для „злодія поцілунків", оцінюючи цілу справу тільки як образу жінки і застосував амнестію.

МАЄ 13 ЛІТ І ВИХОДИТЬ ЗАМУЖ.

У селі Васіні недалеко Ліону заключила оріґінальна молода пара подружжя. Молодий і молода мають разом 31 літ. Він має 18, вона 13 літ. Президент Франції дав окремий дозвіл тій малолітній парі закоханих, сподіваючися, що нащадки цих молодят причиняться до скріплення нового французького покоління.

ЯК ШУБЕРТ САМ СЕБЕ ЦІЛУВАВ.

Шуберт їхав одного разу почтовим возом з Відня до Лінцу. Проти нього сиділи дві жінки, яких він ніколи не знав, та вони його мабуть пізнали. Що хвилини глипали в його бік і шепотом робили ріжні замітки на тему його вбогости і неприступности. Запримітив це Шуберт і рішив дати своїм сусідкам научку. Коли почтовий віз їхав через довгий темний тунель, де в темряві ніхто себе взаємно не бачив, Шуберт поцілував долоню і голосно свою руку.

Коли віз виїхав із тунелю, Шуберт мав спокій, бо ніодна з пань уже не цікавилася ним. Кожна з них думала про другу, що дозволила себе поцілувати Шубертові. Коли ж доїхали вже до місця призначення, Шуберт сказав, хитро усміхаючись:

— Мої пані, довго буду ще ломити собі над тим голову, котра з пань мене справді поцілувала.

ВИТРЕВАЛИЙ МЕТЕЛИК.

Метелики незвичайно витревалі на студінь. В підбігунових околицях дослідники знайшли аж шість родів метеликів. Серед високих гір туристи знаходять нераз на снігу замерзлих метеликів, які є такі крихкі, що ломляться при дотику. Але ті самі метелики, перенесені в теплішу температуру, зараз оживають.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

НОВИЙ НІМЕЦЬКИЙ ЛІТАК-ВЕЛИТЕНЬ.

Німецьке бюро летунської комунікації передало до вжитку новий велитенський літак „Кондор", обчислений на 26 пасажирів. Він має чотири мотори і може розвинути швидкість 330 км. на годину.

В ЧОМУ СИЛА НІМЦІВ.

Читаємо в закордонних часописах, що німецьке населення в ЧСР зібрало за рік дрібними датками на свої національні орґанізації 22 міліони ч. к. У тому самому часі чехи зібрали на свої меншости у німецьких областях ЧСР всього 750,000 ч. к. Ось де сила німецького елементу в ЧСР.

СТРІЛ В ОКО.

Іван Забрівський у Слобідці Мушкатолівській, повіт Борщів, маніпулював так незручно автоматичним пістолетом, що пістолет вистрілив, а куля поцілила в праве око 43-літнього його брата Карла, який від цеї рани помер.

ГАДЮКА В ЛІТАКУ.

Данського спортового летуна, сотника Михайла Гансена приймали копенгаґські спортові летуни вечерою. На питання одного з летунів, яку найнебезпечнішу пригоду мав сотник Гансен підчас перельоту, оповів він таку історію.

— Підчас лету мусів я причалити коло водопаду Вікторії в полудневій Африці і перевести на швидку руку ремонт літака. Довкола не було близько ні львів, ні дикунів, тільки один чорний помічник, який поза літаком світу не бачив. Можете уявити собі мій переляк, коли кілька хвилин перед стартом побачив я величезний кадовб гадюки, яка прохованулася до літака підчас ремонту. Пасажир „заєць" був найбільш ідеальною гадюкою. Її вкушення могло спричинити негайну смерть. Якби я не був її відкрив перед стартом і не вбив, тоді лет у піднебесних просторах міг би закінчитися трагічно.

ЗІЗНАВАЛИ ПЕРЕД ПОЛЬСЬКИМ СУДОМ РІШУЧО Й ГІДНО

ЛЬВІВ. — Кореспондент „Нового Часу" описує 55 молодих українців, сільських хлопців з Костопільщини на Волині, що їх засудив польський суд у Рівнім за приналежність до О.У.Н. і терористичні акти. Підсудні — це хлопці від 18 до 28 літ. Це, пише кореспондент, ті молоді без вищої й середньої освіти, що зуміли провадити в своїх селах культурно-освітнє життя, закладати читальні та улаштовувати ріжні культурні імпрези. В суді робили своєю поведінкою та відповідями враження людей, обдарених великою інтеліґенцією.

Не робили з наказу ОУН.

Акт обвинувачення закидає їм, що вони повели ширшу терористичну акцію на терені Костопільщини, якої ціллю було скріпити у звербованих уже членів ОУН віру у власні сили та заохотити симпатиків ОУН, щоб масово вступали в ряди орґанізації. Ось тому підпалено деякі жидівські будинки та будинки тих людей, яких підозрівали в тому, що були на службі польської поліції. Бабато з підсудних заявили, що не належали до ОУН і заперечили участь у підпалах. Та біля 25 підсудних признилися до приналежности до ОУН, але зазначили, що ініціятива до підпалів вийшла від них самих, а орґанізаційного приказу на це не було. Підпали вважали одним із засобів боротьби з комунізмом.

Як зізнавали?

Зґаданий кореспондент зазначує, що всі підсудні зізнавали по українськи, голосно, виразно й рішучо. Підсудні, як Григорій Рибак, Петро Шидловський і інші, яким закидали провід в орґанізації, виголосили в суді довші промови, мотивуючи в них свої вчинки, за які їх поставлено перед суд. Підкреслювали ідейні мотиви факту приналежности до ОУН.

РЯТУЮТЬ СЕБЕ ВЛАСНИМИ СИЛАМИ.

ЛЬВІВ. — Ціла маса бувших Українських Січових Стрільців та членів Української Галицької Армії живе в жахливих умовинах повного безробіття, або живе на таких „посадах", що з них тяжко вмерти, а ще тяжче вижити. Не знайшовши ніде порятунку, ті комбанти вступили на шлях самодопомоги. Зорґанізували кооперативу „Самопоміч", щоб при її помочі творити нові варстати праці в нашій торґовлі й у нашім промислі. Видано відозву, якою взивається загал підперти цю установу і вступати масово в члени цеї кооперативи.

ПАНАХИДА ЗА БІЛАСА І ДАНИЛИШИНА.

ЛЬВІВ. — Українські часописи помістили оголошення Марії Біласівної, сестри повішеного польським катом Василя Біласа, українського революціонера, що 23. грудня 1937 р. відправиться в укр. греко-кат. катедрі св. Юра панахида за бл. п. Василя Біласа й Дмитра Данилишина.

ГОСТРІ ПРИСУДИ НА ПОЛЬСЬКИХ ЛЮДОВЦІВ.

ЛЬВІВ. — Польські суди в Чорткові й Перемишлі засудили десятки людовців на довголітні вязничні кари за участь у селянських страйках у серпні 1937 року. Деяким підсудним закидувано, що є ворогами польської влади, що вживали своєї інтеліґенції на валення Польщі, що накликували селян кидати баньки з горіючою бензиною на авта, якими їхали польські поліцаї, що кидали піском в очі поліції й т. п.

НОВА НАГІНКА НА ЄПИСКОПІВ.

МОСКВА. — Розпочато нову протирелігійну кампанію на всім терені Совєтів. Совєти обвинувачують 21 єпископів у шпигунстві, саботажі та зраді. Приписують їм і духовенству терористичну акцію, звернену проти совєтських провідників. Крім того закидують їм неморальне життя.

ВБИЛИ ДОСЛІДНИКА СТАРИНИ.

ЄРУСАЛИМ. — Арабські ворохобники вбили Джеймса Старкія, відомого британійського вченого, що займався в Палестині розкопами і віднайшов багато предметів з часів біблійних.

НЕ ВЕЗЕ!

ВАРШАВА. — Не вдержавсь у проводі навіть полковник Адам Коц, що був душею „Обозу Зєдноченя Народовего", що тепер держить у своїх руках керму держави. Відійшов нібн через слабе здоровля. На його місце прийшов генерал С. Скварчинські.

БІДНА ЛІҐА.

ВАРШАВА. — Вже Ліґа Націй не буде карати тих, що її не слухають. Але тому що замало Польщі. Вона її далі критикує. Та в неї таки не виступає. Ще хоче ратувати її життя.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Co., Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

В Канаді належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ГОВОРИТЬ ДОСВІД

Коли в 1903 році їхала залізницею українська делеґація з Києва до Полтави на відслонення памятника, присвяченого І. Котляревському, то казали, що якби так хто був тоді висадив цей поїзд у повітря, то була би пропала „ціла Україна".

Подібне можна було сказати у тім самім часі й про американську Україну. Якби так тоді був висадив у повітря будинок, у якім радили делеґати, що зїхались на одну з конвенцій Українського Народного Союзу, то із згинулими в той спосіб людьми булаб згинула й тодішня американська Україна.

Що це значить? Та нішо інше, а тільки те, що з маленької горстки свідоміших наших людей, згуртованих тоді під прапором У. Н. Союзу, згодом повстала сила, яка виявила себе у створенні великої гуманітарно-бизнесової народньої установи і в зрості української національної ідеї в Америці.

Каже Генри Форд, що є тільки одна річ, яку може людина вважати своєю повною власністю. А цею річчю є набутий нею досвід. За який місяць вступить У. Н. Союз у сорок четвертий рік свого існування. Як відомо, в часі свого існування У. Н. Союз втягнув в орґанізаційні українські лави великі маси нашої іміґрації в Америці. І придбав теж поважний маєток, що виносить кілька міліонів долярів. Та все те є нічим супроти того величезного досвіду, якого він набрався за десятки літ, коли творив з неосвідомленої нашої народньої маси в Америці — українську націю. Це щось таке, що є **найбільщою цінністю У. Н. Союзу,** бо цей досвід опертий на ідейних змаганнях цеї орґанізації, на чистій і вірній службі свому народові в Америці й у Рідним Краю.

У. Н. Союз завжди мав на увазі головно тільки одно: обєднати нашу іміґрацію і зєднати її в таку одну велику родину, якої члени булиб звязані вузлами взаємної допомоги, але не тільки матеріяльної, а й допомоги у спільних ідейних змаганнях. А між тими змаганнями вибивалась цілком природньо на перше місце і та справа, яка нам сьогодні так дуже на серці: справа якнайдовшого вдержання українського життя в Америці. Підкреслюємо вагу цеї справи на те, щоб кожний зрозумів, що коли У. Н. Союз накликує наше громадянство ставати в його ряди, то це не є тільки звичайний бизнесовий поклик, що каже приступати до бизнесу, бо бизнес **добрий на гроші.** Це ще поклик високо **ідейний.** Це відзивається **досвід** української іміґрації в Америці. Це голоси Батька і Матери цеї іміґрації, які хочуть зібрати своїх дітей під охоронні крила цеї орґанізації, що то ввесь час, мов та квочка, ті діти збирала й охороняла від національної смерти, як і того всього, що ту смерть моглоб нанести.

МОСКОВСЬКИЙ КРІВАВИЙ БЛЬОФ

Отже нарешті світ діждався перших „дійсно ліберальних виборів на підставі найдемократичнішої конституції світу". Вони вже скінчилися.

„Ви думаєте, що не буде ніякої виборчої боротьби? — говорив Сталін кореспондентові Юнайтед Прес кілька тижнів перед тими виборами. — „Ви помиляєтеся! Навпаки, я передбачаю дуже живу виборчу кампанію"...

І треба ствердити, що підготовна кампанія самим Сталіном була переведена досить енерґійно: почалась вона процесом і розстрілом ґенералів, продовжувалася під супровід крісових та револьверових пострілів, „чисткою" інших поважніших персонажів режіму, „забруднених" пережитками й забобонами давно вмерлого комунізму, а закінчилася „добровільною й радісною" відмовою всіх тих кандидатів, що чимсь не задовольняли вибагливого смаку себелюбного грузина. Таким чином осягнено „монолітичну" єдність і Сталін став єдиним кандидатом у яких 2,000 виборчих округах. Та в останнім моменті це видалося забагато й самому Сталінові, бо всеж таки перед цілим західньо-европейським світом треба було дотримувати якісь мінімальні признаки „демократичної" пристойности, і тому, за порадою премудрої Чеки, що переймала — не знати вже котрий раз — Комісаріят Внутрішніх Справ, на чолі з товаришем Єжовом, на місце повсіхсюдного кандидата Сталіна призначено вірних його слуг — таки урядовців цього самого Комісаріяту Внутрішніх Справ, цебто чекістів. Самому Єжову виявлено особливу увагу: його кандидатуру представлено з музикою (хор і орхестра) на слова козацького поета Дямбули (чи не наш таки „землячок"?). Ґенеральний прокуратор Вишинський не міг претендувати на таку честь, бо, як кожному відомо, він не може виявляти **ініціятиви** в призначенні виборцям подорожніх до Сибіру, на Соловки, чи в ще дальші сторони. Тому він мусів задовольнитися „ентузіястичною народньою маніфестацією", підчас якої врочисто приобіцяв маніфестантам стояти неухильно на службі нищення ворогів революції, що йому їх підноситиме товариш Єжов. І большевицькі часописи запевняють, а ми ніскільки в тому не сумніваємося, що безконечні овації зустріли цю багатообіцяну промову непохитного сторожа сталінської безпеки.

Товариш Літвінов не мав музики, і не мав навіть маніфестацій перед своєю хатою, ані овацій ентузіястичного натовпу чекістівських аґентів. Зате на його долю випала честь поетичних пеанів з боку офіційного поета советського режіму, Демяна Бедного, що, оглядаючи товстенькі й опецькуваті форми комісаря закордонних справ Советської Республіки, вирішив, що він „вибудуваний на сто відсотків із ленінського матеріялу"... Може бути, що Демянові Бедному трохи запаморочилося в очах, і товариш Єжов матиме за кілька місяців цілком відмінну думку, і тоді Демян може зробитися дійсно „бідним".

Із свого боку кандидати зробили все, що могли, щоб заслужити таку високу увагу і віддячитись тому, від кого походять усі милості й — Боже, борони! — усякі немилості. Не всі, розуміється, могли дозволити собі на такі багатообіцюючі промови, як товариш прокуратор Советської Республіки, але, наприклад, товариш Мошкин, артист художнього московського театру, інтерпретував на сцені театру загальну радість жити одночасно з чоловіком, що є „втіленням щастя людського роду"...

З огляду на ті безконечні екзекуції, що супроводили підготову до виборів, а потім продовжуються вже і після виборів (згідно з обіцянками т. Вишинського), кожний дійсно мусить радіти, що продовжує ще **жити** „одночасно" з товаришем Сталіном. Але щодо втілення в цьому останньому „щастя людського роду", то в цьому „втіленні" можна сумніватися, і це маленьке перебільшення слід приписати отому своєрідному демократизмові, що ним захоплюються всі партизани Народніх Фронтів, і що наказує називати Сталіна не тільки „втіленням щастя", але ще й „ясним Сонечком".

Ця остання назва зробилася вже навіть майже офіційна, таксамо як колись для нашого Володимира Святого й французького Людвика XIV., що теж постійно називався: „Король-Сонце". Та наш Володимир Святий, хоч мягкістю вдачі не відзначавсь і вмів керувати залізною рукою, закладаючи підстави першої української імперії, проте був приступний для народу, любив скликати до свого княжого двору вбогих з цілого Києва й бенкетував з ними та частував їх винами дорогими; і з своїми співробітниками, славними богатирями, поводився як з товаришами, зносячи не тільки потрібну критику, але й жарти. Історія не донесла нам ніяких звісток від автократа-князя Володимира, що нагадувалаб нам бодай у тисячній частині оті жорстокі екзекуції, що їх що дня відправляє „найліберальніший секретар" комуністичної партії найдемократичнішої країни", що його величають тепер „Сонечком". Те саме треба сказати й про Людвика XIV., цього найбільшого автократа новіших часів. Чи не цікавий проте факт, що епітет „сонечка" прикладають місцеві поети, а після них і всі інші підлизи, саме до найбільших автократів, самодержців?!

Зрештою, це московське лицемірство та підтасовування карт могло пройти непомітно хіба тільки для платних московських аґентів; і навіть французький „Ле Тем", офіційний орґан міністерства закордонних справ Франції, звязаної з Советами трактатом приязні, так писав 19-го грудня про советські вибори:

„Ніколи ще в історії ґрунтовні принципи демократії не були так цинічно порушені; ніколи ще плебісцит на користь диктатора не був так свідомо підтасований; і треба величезної сміливости, щоб претендувати, ніби 95% виборців виявили, в пориві незвичайного ентузіязму, свою віру в „батька народу" (цебто Сталіна — Е. О.). В головній виборчій окрузі Москви, де кандидував сам Сталін, скількість голосів виявилася навіть більшою від 100%, бо багато виборців з інших виборчих округ претендували на честь голосувати в тій окрузі, де кандидував „ґеніяльний провідник народів". Все це не має нічого спільного з справжньою демократією, і щоб у цьому переконатися ще більше, досить поглянути на склад Ради Республіки і Ради Національностей. Отже на 1,143 депутатів, вибраних 12. грудня, зпоміж котрих 855 комуністів і 288 безпартійних (ці осталі, зрештою, також накинені згори як єдині кандидати), нараховується 467 вищих урядовців режіму (зпоміж них 60 належать до поліції, цебто Чеки), 111 військових і авіяторів (зпоміж них 28 ґенералів і тільки 12 нижчих від ступня четаря), 63 директори та техніки промисловости, і 73 з вільних професій. Отже що залишається на користь пролетаріяту в колишній „пролетарській республиці?"... Так пише французький „Ле Тем". А ми від себе тільки ще зазначимо, що в Україні із 140 кандидатів тільки 40% були українці. Та й ті... Можете собі уявити, які то були українці.

Евген Онацький, Рим.

З ПОЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ ПРОТИ 55 УКРАЇНЦІВ

У вчорашнім числі подали ми звідомлення про варварський присуд польського суду у політичнім процесі в **Рівнім** на Волині, де польська прокураторія поставила перед суд 55 українців, мешканців костопільського повіту, й обвинуватила їх у приналежності до Орґанізації Українських Націоналістів (ОУН та в терористичній діяльності на терені згаданого повіту. Отсей процес проти **55 підсудних** тревав усього тільки 6 днів. За той час переслухав суд сто кільканацять осіб як свідків. Ті переслухання, як і кінець розправи, описує кореспондент львівського „Нового Часу". Виглядає це так:

Зізнання свідків.

До найчисленнішої ґрупи свідків належали — селяни, односельчани підсудних, люди старші і їхні товариші, або своякн обвинувачених. Убого убрані, в діравих чоботах або постолах та в подертих накидках — вони відзеркалювали нинішнє матеріяльне положення волинського села. Зізнавали в більшості по українськи; та було чимало таких, які намагались говорити урядовою мовою, що виходило в результаті на велику мішанину трьох мов: польської, московської й української.

Свідки селяни зізнавали переважно про пожежі з липня 1936 р., коли то горіли жидівські хати. Були це факти, що їх бачили і могли щось про це сказати. Про те, що таке ОУН, вони здебільша не визнавались і про приналежність підсудних до тієї орґанізації чулось від них дуже мало.

Деяких свідків, товаришів підсудних, допитували в цій справі у слідстві, як обвинувачених, а на цьому процесі як свідків. Деякі з них потверджували свої слідчі зізнання, що обтяжують підсудних, інші їх відкликали.

Ось один із свідків зізнає, що підсудних називали в селі — українцями.

Предс.: Значить, всі розуміли, що вони є членами ОУН? Так треба це вияснити?

Свідок: **Так.**

А ось другий свідок заявляє, що все це неправда, про що він зізнав у слідстві.

Прокуратор: А може ви під враженням декальоґу? Знаєте, що це таке?

Свідок: Не знаю.

Прокур.: А чи вам хто погрожував передтим, як ви мали тут зізнавати?

Свідок: Ні.

Йде справа про псевдо підсудного Павла Майданця. Каже свідок Цикун, що чув, як підсудні кликали Майданця — Мішка, а підсудному Павло на імя.

Деякі свідки селяни просто заявляли, що в цій справі нічого не знають. Інші — пошкодовані (яких будинки згоріли) відповідають на запит предсідника, що нікого з підсудних не підозрівають у злобі.

Зізнає якийсь Петро Дуда, ґаличанин, греко-католик, зізнає по польськи й обтяжує підсудних.

Інший підсудний, Филип Дейнер, говорить про те, як то не дійшло до спільного громадського обіду в день св. Юрія, тому, що товари були куплені в жида. Тиждень пізніше підсудні купили товари в кооперативі й обід відбувся.

Два чи три свідки зізнають про те, що бачили збірки підсудних в одній із сільських стоділ.

Між свідками були два, яких підсудні підозрівали в тому, що вони конфіденти і їх підпалили. Один із цих свідків користає з добродійства закону і не хоче зізнавати.

Другий — Семен Клус признається, що його підозрівали в тому, що він конфідент, і каже, що відносини з постерунковим були в нього незлі, бо постерунковий — це товариш з війська. Але зо свого села перенісся свідок на інше місце.

Предсідник, показуючи на підсудних: Обжидзілі вам жице.

Свідок: Так.

Вони — каже дальше свідок про підсудних — **не пють горівки і в селі кажуть, що це ОУН.** Але чи це справедливо, то я не знаю.

Були між свідками кілька засуджених вязнів, що відбувають кару, між ними один советський громадянин, засуджений на 10 літ за шпигунство. Цей присяги не складав, хоч усі інші свідки були заприсяжені — і зізнавав по українськи в справі ґрипсу одного підсудного.

Був теж свідок Броніслав Новаковскі, засуджений на два роки тюрми за грошеві зловживання. Він сидів у келії з підсудним Петриньчуком та Степанюком. Каже, що оба вони звірилися йому про те, що належали до орґанізації та що „пущалі доми з димем".

Підсудний Степанюк: А хай свідок скаже, з якої причини я вийшов з тієї келії?

Свідок твердить, що Степанюк намагався свідка провокувати і тому Степанюка усунули з келії.

Степанюк: А хай свідок скаже, як він збив пасом моїх товаришів з келії, 14-літніх хлопців.

Свідок: „Укаралем мальцуф", бо вони мені докучали, провоковані Степанюком.

Зпоміж сорока підсудних, що сидять на місцях, призначених для публики, підноситься один з підсудних, заявляючи:

— Василь Шабаровський має питання: хай свідок скаже, чому його називали у вязниці — слухачем.

Предс.: Це до справи не належить.

Окрему ґрупу свідків творили пошкодовані жиди. В добрих чоботах, деякі ще й у кальошах та у футрах, робили вони назверх враження більш достатних людей ніж волинські селяни. Про пожежі опо-

І. В.

ОТАМАН ШАШКЕВИЧ

З днів слави У. Г. А. в Україні.

Бриґада отамана Шашкевича вже четвертий день була в бою з денікінськими частинами.

Тиф косив бриґаду, як і цілу УГА, в 1919-тім році в Україні та виривав зо стрілецьких рядів куди більше жертв, як ворожі кулі й ґранати.

Бій ставав бриґаді не під силу. Стрільці, знеможені голодом і холодом, чотири дні без теплої страви, чотири ночі без сну, падали з ніг.

Ворог увів нові, свіжі й випочаті частини, з багатими запасами набоїв, що їх бриґаді давно вже недоставало.

Отаман Шашкевич знав добре, що резерв УГА не має та що надіятися на допомогу, чи зміну він не може.

Довгими кроками ходив він по напівrозваленій кватирі. Був свідомий того, що коли не станеться чудо, то буде примушений вночі видати приказ до відвороту. Тільки що видав він приказ командантові бриґадного обозу відїхати з цілим обозом кільканацять кільометрів взад. Думка, що незабаром тою самою дорогою піде і ціла бриґада, мучила отамана; його бліде від непроспаних ночей обличчя почорніло, очі запалися.

Надворі почувся скрип возів обозу.

„Ні! Цього не буде!" — голосно скрикнув отаман Шашкевич сам до себе.

Вибіг надвір і крикнув до фірмана отаманської брички:

— Стати! Нікуди не їдеш!

Фірман зупинився.

З фронту чути було стрілянину. Ці густі вистріли — це ворог, а ці поодинокі і рідкі — це стрілецькі кріси нашої бриґади.

Отаман усміхнувся. Вернувся до хати, одягнув плащ, за хвилину вийшов з хати, підійшов до брички та звідси видавав ще прикази свому шефові штабу, потім коротко відізвався:

— Я їду на фронт! Може не вернусь, тоді перебираєте команду бриґади!

Шеф штабу хотів іще щось сказати, але отаман крикнув до візника:

— Їдь! — і бричка покотилася селом, а потім полевою доріжкою, завернулася вбік, відкіля добре чути було стрілянину.

---o---

На правому крилі бриґади отамана Шашкевича висунена сотня втратила свого сотенного команданта — молоденького хорунжого, тяжко раненого. Команду сотні перебрав десятник, але й він упав незабаром ранений.

Сотня стояла безрадно, стрільці почули брак команданта, зневіра почала закрадатися в стрілецькі душі.

Нараз хтось зо стрільців крикнув:

— Наш отаман їде!

— Де? Де він є? — питалися стрільці.

— А от там він їде на бричці! — відповів котрийсь із стрільців.

— На бричці? Що ти таке дурне кажеш? — буркнув інший.

— Що ви, хлопці, москалів злякалися? — почувся голос отамана.

Повернули стрільці свої голови в сторону, звідки зачули голос отамана, й побачили його живого на бричці. Не вірили очам, — а він, направду він, їх отаман Шашкевич, сидів собі спокійно, усміхнений на бричці й дивився на них з докором в очах.

Щойно згодом котрийсь із стрільців відповів:

— Наш хорунжий ранений, десятник також, нема в нас команданта.

— Я буду вашим сотенним командантом! — відповів отаман. — Вертайтесь на свої місця.

Ворог завважив бричку та ще дужче почав стріляти.

Отаман не звернув уваги на хвилеву стрілянину.

Виїхав у бричці на праве крило і завернувсь уліво — між оба фронти, наче економ, що іде поміж рядами своїх женців.

Виїжджаючи з лівого крила сотні, отаман крикнув:

— До побачення, хлопці! Слава Україні!

Бричка покотилася дальше перед фронтом другої сотні, а там третьої й четвертої.

Стрільці остовпіли. Хоча це були старі бойовики, бачили впродовж кількох літ кілька фронтів, чули про чуда відваги, та чогось подібного не бачили.

Грімке „слава! слава!" прощало отамана. Зневіра, знемога кудись пропали. Замовк голод, зникла втома.

Дарма ворог з віддалі кількасот кроків казився та тисячі куль слав на бричку отамана. Кулі, мов заворожені, не ймалися його.

Не видержав ворог і, тратячи розсудок, зірвався до атаку на баґнети.

Рушили стрілецькі лави проти ворога; мов буревій, злетіли стрілецькі сотні на московські ряди. Чого не вспіли знищити скоростріли, то докінчили стрілецькі баґнети.

Бриґада не відступила — відступив ворог, що був уже певний перемоги. Бравура й сміливість отамана зробили своє.

Непорозуміння.

Батько: Скажіть мені, діти, хто цілий тиждень був найслухняніший та робив усе, що йому мама казала?

Діти (хором): — Тато!

У Москві.

— А ви по кім носите жалобу, товаришко.

— Мій чоловік...

— Що?! Вмер?

— Ні, іменований амбасадором.

відали назагал нерадо, так, що предсідник одного упоминав:

— Тшеба хентне оповядаць.

Зізнавали вони по польськи, а один з них, Шимон Бронер, по українськи (з доброю порцією московських слів).

Предс.: Чому не зізнаете по польськи?

Свідок: Бо я не вмію.

Предс.: Вже час було навчитися. Венц кто там у вас сен спалїл?

Свідок не розуміє, про що йде.

Предс.: Ну, кто зґарел?

Ще іншу ґрупу творили свідки — постерункові, які зізнавали про справу ревізій у підсудних та про те, які конфіденціональні відомості мали про них.

Пшодовнік слідчої служби в Костополі, Владислав Вайда, зізнавав обширно про слідство в цій справі. Зізнавав, що ОУН стала проявляти свою діяльність у Костопільщині від 1929 р. Акцію в справі українізації церкви свідок теж зачисляє до проявів оунівської діяльности. Вбивство о. Арсенія Татури в Ставку в р. 1935, вважає свідок за діло ОУН. Каже, що підчас підпалів у липні 1936 р. в селах Костопільщини населення говорило, що має повстати революція, зорґанізована ОУН.

Як останній зізнавав знавець від українських справ Ян Полтовіч, урядовець луцького воєвідства. Він широко говорив про УВО, ОУН, цілі, методи боротьби та устрій тієї орґанізації. Щодо підпалів у Костопільщині, то він переконаний, що приказ у цій справі видали верхи ОУН. Зізнавав свідок теж про те, що ОУН намагається втискатись до леґальних орґанізацій, що ОУН піддержує Т-во „Відродження", що українізація церкви на Волині — це теж діло ОУН.

Промови прокураторів.

Промови обох прокураторів були дуже короткі.

Прокур. Поплавскі обговорив загально діяльність ОУН в деражинській та костопільській громаді, твердячи м. ін., що було це каригідне занедбання вищих адміністраційних чинників, коли вони не витягнули консеквенцій з того факту, що до леґальних орґанізацій — як про це повідомляла їх поліція — втискається ОУН. Прокур. Поплавскі станув на тому становищі, що підпали в Костопільщині були таки наслідком наказу від орґанізаційної гори та що ОУН у Костопільщині — це була радше УВО, тобто бойовий відділ ОУН. За обтяжуючу обставину вважає прокуратор факт, що деякі підсудні, признаючись до приналежности, не призналишь до вини, а для всіх підсудних факт, що ОУН діяла в Костопільщині, тобто в прикордонному повіті.

Другий прокуратор, Лех, говорив про правну кваліфікацію вчинків, закидуваних підсудним, та твердив, що зізнання свідків тому так скромно випали, що вони боялися зізнавати про свої кривди.

Промови оборонців.

Перший промовляв д-р Степан Шухевич, який докладно обговорив справу підпалів у Костопільщині, доказуючи, що підпали ці були самочинною акцією підсудних, які вважали, що в той спосіб боряться з комуною, та що в справі цих підпалів не було ніякого наказу з орґанізаційної гори.

Д-р Володимир Старосольський присвятив у своїй промові більше уваги справі самої орґанізації ОУН, доказуючи, що т. зв. ОУН в Костопільщині була своерідною орґанізацією, орґанізацією радше самочиною, яку створили деякі підсудні для боротьби з комунізмом.

Останне слово підсудних.

Більша частина підсудних просила в останньому слові, щоб їх звільнити, бо вони до ОУН не належали.

Григорій Рибак заявив, що він не має ніякого бажання.

Петро Шидловський: Прошу справедливого суда.

Петро Петрина Петриньчук заявляв, чому він психічно заломився в тюрмі. Нічого не просив.

Іван Кублей виясняв, чому українцям слід зовсім відмежуватись від жидів.

Филип Мартинчук: До орґанізації я не належав, але я їй співчував.

Олекса Шворобій заявив, що вступив до орґанізації з ідейних мотивів, щоби боротися з комунізмом.

Те саме заявив Вадим Пінчук.

Григорій Нікольчук: Українці ніколи не забудуть того, що жиди вбили нашого вожда С. Петлюру та що комунізм був причиною Крутів.

Підсудний Ол. Цикун говорив про небезпеку клятого комунізму.

Підсудний Василь Шабаровський просив, щоб його увільнити, бо він вступив до орґанізації з ідеї.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

С. Ґ-ий, Шікаґо. — Ваші запити про ріжниці між ріжними милями відносяться до справи, що викликує багато баламутства, й тому вони заслугують на публичну відповідь. **Американська (та британська) статутова миля** має 5,280 стіп довжини. В ріжних европейських краях признавали давніше ріжні інші милі, себто милі іншої довжини (від 3,300 стіп до 36,000 стіп). Ці всі милі нині вже скасовано, бо в цих краях нині вживається метричної системи, в котрій мірою віддалі на землі є кільометер, що має 0.62 американської (або британської) милі, або 3,280 і 8 десятих стопи. **Морська миля Злучених Держав** має 6,080.20 стопи. **Ґеоґрафічна миля** має 6,087.1 стопи. З цього виходить, як переміняється числа одних миль на числа інших миль. Щоб замінити статутові милі на морські милі, множиться число статутових миль через 0.8684. Щоб замінити число морських миль на число статутових миль, множиться число морських миль через 1.15157.

ЖИТТЄВА МУДРІСТЬ

ЖІНКА.

Коли ти не знаєш, про що думає твоя жінка, то памятай, що вона знає, про що ти думаєш. Це тому, що вона знає й те, чого ти не маєш на гадці.

Не бався з честю жінки, бо згубиш честь і її і свою.

Розказуй собі, а не жінці, коли хочеш, щоб вона тебе слухала.

Коли маєш вибрати між двома дівчатами, то не бери жадної.

Коли ти звяжешся з жінкою, котра тобі не до пари, то потемніє тобі сонце і ніколи більше воно тобі не засвітить.

Женися з соняшно-погідною жінкою; тоді будуть тебе огрівати два сонця.

Найнещасливіший на землі чоловік той, котрий жиє в згоді з цілим сьвітом, тільки зо своєю жінкою ні.

Вибирай собі жінку по своїм серці і по чужій голові, коли ти з любови свою стратив.

Красуня без серця — цвіт без запаху.

Оженитися, то не значить завязати світ жінці або собі. То значить звязати два життя в одно.

Чоловік шукає в жінці того свого ребра, з котрого вона була сотворена; а жінка шукає в чоловіці місця, де було те ребро.

ЗІСТАВЛЕННЯ ПРИХОДІВ І РОЗХОДІВ „ОБЄДНАННЯ" ЗА РІК 1937.

		ПРИХІД	РОЗХІД
Лишилося готівки з минулого року		$ 419.87	
Прийшло за	січень	4,408.75	$ 4,763.20
„ „	лютий	1,836.96	1,831.97
„ „	березень	2,366.33	2,374.95
„ „	квітень	968.23	973.50
„ „	травень	1,665.90	1,683.15
„ „	червень	2,813.13	2,811.12
„ „	липень	2,325.99	2,320.60
„ „	серпень	244.80	—
„ „	вересень	541.42	810.65
„ „	жовтень	994.12	986.25
„ „	листопад	2,212.13	2,209.00
„	до 15. грудня	1,305.45	—
	Разом	$22,096.08	$20,764.39

Пояснення до розходів.

Возвольна боротьба	$ 6,870.00
Рідна Школа	4,352.00
Інваліди	3,020.00
Політичні вязні	1,435.00
Народні Доми і читальні „Просвіти"	1,578.00
Писменники	550.00
„Просвіта"	305.00
Музеї	330.00
Крайові заграничні видавництва: Вістник, Жіноча Доля, Бескид, — Львів; Контемпорарі Рошя — Лондон; Дзвіночок — Львів; Рідна Мова — Варшава; Самостійна Думка — Чернівці	492.00
Просвітні цілі Лемківщини	250.00
Музичне Т-во ім. Лисенка — Львів	250.00
Крайові і заграничні товариства: Союз Українок, Жіноча реміснича бурса, школа в Милованю, ґімназія сс. василіянок у Яворові, Сокіл Батько, викуп дому Лесі Українки, Укр. Лічниця — Львів; Укр. Січ в Харбіні, Бібліотека ім. Петлюри в Парижі, Господарська Академія в Подебрадах, Жіноча Громада в Чернівцях, Цесус у Відні	573.00
Памятники	53.00
Українським ґенералам	45.00
Рідні політичних вязнів	40.00
На поправу могил	10.00
На школу в Стемфорд, Конн.	45.00
Сироти	147.75
Кошти утримання канцелярії	250.00
Кошти посилок	146.67
Почтова скринька, рахункова книжка, мито	21.97
Разом	$20,764.39
Прихід	$22,096.08
Розхід	20,764.39
З замкненням року остається в касі Обєднання	$ 1,331.69

(Цей звіт був предложений і принятий на річнім засіданні виконного комітету „Обєднання" 18. грудня 1937 р.).

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ПРАВДИВИЙ?

Американські ґазети в Ню Йорку подають фотоґрафії жінок і дівчат, що займаються влаштуванням балю російських студентів. Жінки фотоґрафовані, як кажуть їх публіцистичні аґенти, в автентичних, себто правдивих, строях. І справді фотоґрафії показують жінки, фотоґрафовані в московських та в українських строях.

Жінки, одіті в українськім строю, певно представляють себе теж за одітих в автентичний російський стрій.

Чи можна назвати український народній стрій автентичним російським строем?

ЧОМУ НЕ ЯВНО?

Пише про ці строї „Ню Йорк Таймс":

„Ці одіння сягають щодо стилю від тканих золотом і викладаних перлами боярських одінь, що їх колись носила бувша аристократія, аж до мальовничих прикрас голови сільських громадянок".

Під „сільськими громадянками" розуміється певно селянок.

Чомуж так і не сказано? Чому не називається селянок селянками, а якимись „сільськими громадянками"?

Невже паням і панянкам соромно до цього признатися, що вони оділися як селянки?

А парадувати в селянському строю не соромно?

У ДЕМОКРАТИЧНІЙ КРАЇНІ.

Між патронками балю російських студентів є російські дворянки з титулами ґрафянок, княгинь, княжен, а поприних „прості" панянки „плебейського" походження. Між цими останніми є й очевидні „хахлушки".

Як можемо догадуватися, „хахлушки" полізли в московський комітет, щоби бути з княгинями. Як звісно, є люди, яким здається, що бути в комітеті з княгинями підносить вартість людини.

Анґлійці мають на таких людей с п е ц і я л ь н у назву „сноб". Анґлійська література має багато творів, які малюють цих „снобів" у ріжних життєвих обставинах. Якби ці „хахлушки" про ці твори знали, то вони думалиб два рази, заки полізлиб за княгинями в комітет.

ПОЛІЗЛИ ЗА ДОБРИМ ПРИКЛАДОМ.

Зрештою є люди, що зо свого чоловіка прикладу собі не беруть, але за чужим то хоч і в болото скочать. Цей тип малює добре українська анекдота (котру я вже мабуть оповідав) про те, як „хитрий хахол" „їхав зайцем".

У царській Росії саме багато людей „їздили на залізницях зайцем". „Зайцем" називали пасажира на залізниці, що не купував білету, а їхав без білету, даючи кондукторові хабара. „Їздити зайцем" стало загальним звичаєм. Як до поїзду заходив контрольор, щоби провірити білети, то кондуктор остерігав „зайців" і вони ховалися під лавки. Інколи кондуктор давав „зайцям" фальшиві білети. Контрольор, побачивши такий білет у пасажира, знав, що це „заяць"; він пасажирові нічого не казав, але стягав з кондуктора-хабарника хабар для себе. Таксамо контрольор не говорив нічого, як побачив „зайця", що сховався під лавкою.

Одначе трапилося раз так, що „заяць" сховався під лавку так незручно, що зпід неї виставали його величезні чоботища. Контрольор через ті чоботи малощо не впав. У злості став він тащити ті чоботи й витягнув великого селянина.

„Ваш білет?" — питається контрольор.

„Осьде!" — каже селянин, подаючи білет.

„Певно фальшивий", каже контрольор. Приглядається, а білет зовсім добрий.

„Чогож ти під лавку ліз, як у тебе добрий білет?" — питається контрольор.

„Га, полізли жиди, поліз і я", каже „хитрий хахол".

І такі „хитрі хахли" є певно й між членами всяких московських комітетів: полізуть москалі, жиди, вірмени, полізе й „хитрий хахол". Прийдеться йому потягнутись, дати на удержання московських студентів, літератів, професорів, чи яких там інших ворогів українського народу, а „хитрому хахлові" здається, що він такий, як інші; може навіть, що йому честь велика.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Виберіть делеґатів до Центрального Комітету.

На пятницю, 28-го січня, призначені річні збори делеґатів Центрального Комітету Українських Національних Орґанізацій. Тими зборами покінчимо адміністраційний рік. Буде зданий звіт з праці за минулий рік, намічена праця набудуче і вибір нового Центрального Комітету на 1938 рік. Пригадуємо, що кожне товариство, братство, сестрицтво чи взагалі українська народня орґанізація висилає таке число делеґатів: по двох від перших 50 членів, а по одному від кожної пятьдесятки. Як товариство не має 50 членів, то висилає теж двох делеґатів.

Пригадуємо, що Центральний Комітет матиме в 1938 р. перед собою більші завдання, як колинебудь. Згадатиб світову виставу, яку орґанізують Злучені Держави Америки, і нашу участь у ній, а далі консолідація та посилення громадянської праці в Ню Йорку.

Центральний Комітет заложено для спільної праці всіх українських орґанізацій в Ню Йорку. Тому українське зорґанізоване громадянство повинно вести енерґійну працю на всіх ділянках при помочі Центрального Комітету.

Таку працю зможемо повести тоді, коли наші делеґати будуть свідомі свого завдання та своєї ролі в Центральному Комітеті. Тому треба, щоб делеґатами були вибрані активні й енерґійні члени, бо від них залежатиме успіх праці, яку має виконати Центральний Комітет у 1938 році. Цей зазив хай служить за пригадку й вказівку.

За Центральний Комітет:

Адв. М. Пізнак, предсідник;

С. Ковальчук, секретар.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

І. К., Елизабет, Н. Дж. — Ваш допис про Листопадове Свято дуже гарно оброблений, але рішучо задовгий. Забрав би малощо не цілу сторінку в ґазеті. Тому треба було його скоротити малощо не на половину.

Софіста. — Якщо не підписуєте свого правдивого імення під голосом читача „Хвороба на поета", то мусите подати правдиве назвище принаймні редакції. Інакше годі.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ.

Збірка на визвольну боротьбу.

Т-во „Просвіта", від: 312 У. Н. С., на річних зборах 10-го грудня 1937, на яких влаштовано спільну вечерю, на заклик пані Білецької зібрало $5.65 на визвольну боротьбу. Зложили: П. Овсяний $1; по 50 ц.: В. Хміль, С. Дембіцький, С. Туз, М. Хміль, К. Дорош, пані Білецька, М. Савчак, І. Соловінський; п. Дибайло 35 ц.; по 25 ц.: Т. Фесак, З. Полегонькі, М. Полегонькі. Гроші вислано через Обєднання.

К. Дорош.

ЛАНКЕСТЕР, Н. Й.

З панахиди на інвалідів.

В неділю, 5-го грудня 1937, в місцевій укр. кат. церкві по Службі Божій відправив о. Е. Сидоряк поминальну панахиду за поляглих борців, котрі не жалували свого життя в обороні Рідного Краю і рідного народу, що скований нині ворожими кайданами. При тій нагоді відбулася збірка на українських інвалідів у старім краю. Жертвували: Бр. св. Василія, від. 87 У. Н. С., $5; по $1: М. Студений, Е. Окаль, С. Хорт, С. Кінь, пані Ґембарська, А. Тарасик, Н. Чехович; по 50 ц.: Н. Трояновський, М. Кирик, Марія Окаль, Анна Хорт, М. Кінь, Максимюк, Ева Тарасик; дрібними $4.60. Разом $19.60, які вислано через Обєднання на призначену ціль.

Теодор Кінь, секр.

АКРОН, О.

Прихід з Листопадового Свята на інвалідів.

Гром. Н. Шквара з Акрону, О., переслав через Обєднання на українських інвалідів $87.60, що прийшли з влаштування місцевого Листопадового Свята.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ.

На викуп дому Лесі Українки.

Члениці від. 216 У. Н. Союзу і від. 17 С. У. А. влаштували зараз по річних зборах, 12 грудня 1937 чайний вечір. При веселій забаві присутні зложили на викуп дому Лесі Українки $10. Жертвували по $1: К. Шемердяк, А. Грабінка, А. Синіцька, Е. Сафіян, К. Лацик; по 50 ц.: П. Романюк, П. Мацяк, М. Семчишин, О. Шпорлюк, Е. Ґрабінська, А. Стефанюк; по 25 ц.: Т. Ничай, А. Співак, Т. Лагала, В. Тимуш; дрібними $1. Гроші вислано через Обєднання на призначену ціль.

К. Ш.

Є люди, що не пізнали би президента держави, але пізналиб, що це відомий боксер Джек Демпсі, котрий нині займається ресторанним бизнесом у Ню Йорку. З ним його жінка й двоє дітей.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Річні збори Тов. „Мир“, від. 324, відбудуться в суботу, 15. січня, в домі Укр. Громади на 23-тій і Бравн, в год. 7:30 ввечір. На цих зборах будуть звіти за цілий рік і вибір уряду на 1938 рік. Кожний член має бути на зборах. Вкладки мають бути заплачені. — Гр. Ґонта, предс.; Н. Бурак, кас.; М. Туркот, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. На річних зборах Тов. Запорозька Січ, від. 347, вибрано такий уряд на рік 1938: М. Романюк, предс.; С. Чопик, заст.; Т. Ковальський, кас.; М. Прохорович, заст.; Г. Тимчій, секр.; К. Глосніцька, заст.; П. Старжевський, М. Горин і С. Прохович, контрольори; С. Патен і Е. Лабяк, надзирателі хорих. Місячні збори відбудуться в неділю, 16. січня, в годині 2-гій пополудні, в тій галі, де звичайно. Просимо всіх членів прийти на ті збори на час означений. Довгуючих членів напоминаємо, щоб прийшли і вирівняли свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Адреса секретаря: Harry Tymchy, 213 N. Laurel St., Bridgeton, N. J. — Т. Ковальський, предс.; М. Прохович, кас.; Г. Тимчій, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 16. січня, в годині 1-шій пополудні, в домі У. А. Горожан, 847 Норт Френклин ул. Просимо членів прибути на ці збори, де є багато нових справ до полагодження. Довгуючі члени, коли цього місяця не зголосяться, будуть суспендовані. Вибрано на рік 1938 такий уряд: Михаїл Кончак, предс.; Дмитро Дубчак, кас.; Семеон Чорномаз, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. Сестр. Благовіщення, від. 125, повідомляє членів, що збори відбудуться в неділю, 16-го січня, зараз по Сл. Божій, в гали парохіяльній при Оклей і Райс ул. — А. Куропась, предс.; Р. Попадюк, кас.; І. Подола, секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. Бр. св. О. Николая, від. 5, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів і членниць, що місячні збори відбудуться в суботу, 15. січня, в годині 7:30 ввечір, в ґали Укр. Дем. Клюбу, 24-11 Steinway St., Astoria, L. I. Просимо всіх членів і членниць явитися на ці збори, бо є важні справи до вирішення. Взиваємо довгуючих хоч вчасти сплатити свій довг. Контрольна комісія здасть справоздання з 1937 року. На річних зборах дня 18. грудня 1937 р. вибрано отсей уряд на рік 1938: Михайло Ґалан, предс.; І. Підгірний, заст.; П. Барнич, рек. і фін. секр.; М. Беля, заст.; А. Климишин, кас.; М. Заровенний, заст.; контр. комісія: Е. Кривень, В. Черватюк, І. Сидор; контр. хорих: М. Боруч, І. Марко; організатор нових членів М. Беля; капітан О. Мартин; хорунжі: В. Старяновський, Н. Микитин; директори до померлих: Гр. Василик і І. Сидор. Місячні збори будуть відбуватися, як в минулім році, кожної третьої суботи по першім. Уряд кличе до вас і вірить, що в цім році ви впишете свої діти в члени У. Н. Союзу. Не приявний на зборах член або урядник підлягає карі згідно зо статутом. — М. Ґалан, предс.; А. Климишин, кас.; П. Барнич, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляє своїх членів і членниць, що на річних зборах вибрано такий новий уряд на рік 1938: Михаїл Галькевич, предс.; Теодор Красіцький, заст.; Дмитро Чернявський, кас.; Петро Зелінський, заст.; Іван Глива, секр.; Дмитро Постоловський, заст.; контрольна комісія: Мартин Тимонський, Йосиф Підлуський, Василь Кузів; тростіси: Михаїл Галькевич, Леонтій Бих, Петро Слівінський, Іван Глива; оглядачі хорих: Петро Левкович, Григорій Монюк, Михаїл Бойко; бібліотекар: Іван Глива; капітан: Мартин Тиманський. Збори будуть відбуватись у другу суботу в місяці. У січні збори відбудуться в суботу, 15. січня, в годині 7:30 ввечір, в гали під церквою, 34 Біч ул. На тих зборах приявність усіх членів конечна. Буде справоздання контрольної комісії й старого уряду та багато інших справ буде рішатись. Адреса секретаря: John Hlywa, 209 Willow St., Bridgeport, Conn.

СТЕМФОРД, КОНН. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, повідомляє всіх своїх членів, що на річних зборах 19. грудня вибрано на 1938 рік такий уряд: Василь Карпя, предс.; Іван Кресан, заст.; Василь Блащук, кас.; Микола Когут, заст.; Ілько Михайлишин, секр.; Теодор Пастушак, заст.; Кароль Кульґавий і Ґаля Терляк, надзирателі хорих; Андрій Кругляк, Семен Панасюк і Стефан Куривчак, контрольори; Стефан Куйбіда, дверник. Збори будуть відбуватися в першу неділю по пятнайцятім. Наступні збори відбудуться в неділю, 16. січня, в годині 5-тій ввечір, під ч. 135 Greenwich Ave. Обовязком кожного члена бути на тих зборах. Пригадуємо членам, котрі мають діти, щоб вписали їх до У. Н. Союзу, найстаршої й найбагатшої української запомогової організації в Америці. — Ілько Михайлишин, секр.

ЛОРЕЙН, О. Тов. У. Н. Союз, від. 50, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться дня 16. січня, в годині 1-шій пополудні, в тій гали, де звичайно. Просимо членів прийти на ці збори. На рік 1938 вибрано такий уряд: Н. Сікута, пр.; Зазуля, заст.; Микола Волошинський, кас.; Дудусь, заст.; М. Шемичик, секр.; В. Каршин, заст.; контр. комісія: М. Долик, Анна Бонківська, Микола Ґедзин. — М. Шемичик, секр.

ІСТ СТ. ЛУІС, ІЛЛ. На річних зборах Тов. Запорозька Січ, від. 284, вибрано такий уряд на 1938 рік: Ден. Іващук, предс.; Мик. Гудима, заст.; Мих. Маґац мол., касієр; Іван Тимкович, писар; Василь Нішке, заст.; контрольори книжок: Іван Щурик, Юрко Чорнись і Стефан Тимкович; контрольори хорих: Мих. Маґац ст., дверник Стефан Щурик. Наступні збори відбудуться дня 15. січня, в гали У. Н. Дому, в год. 7:30 ввечір. — Дм. Іващук, гол.; Мих. Маґац, кас.; І. Тимкович, писар.

ГОДСОН, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 273, повідомляє всіх своїх членів і членниць, що на річних зборах 12. грудня вибрано такий уряд: Михайло Лібрук, предс.; Ілько Опшанський, заст.; Ілько Лисогір, кас.; Юстин Федак, заст.; Павло Маряк, секр.; Ілько Зазуляк, заст.; контрольори: Юстин Федик, Ілько Зазуляк, Михайло Юськів; дозорці хорих: Юсько Коцуба і Михайло Кіцак для мужчин; Марія Ткач і Гулько Химій для женщин; Гриць Романчук, дверник. Збори будуть відбуватися як і попередно. Кожний вибраний урядник має явитися на зборах 16. січня і має приняти присягу статута У. Н. Союзу. — Михайло Лібрук, предс.; Ілько Лисогір, кас.; Павло Маряк, секр.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 243, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться 16-го січня, в год. 2-гій пополудні. Обовязком кожного члена є прийти на означений час, бо маємо багато важних справ до полагодження. Напоминаємо довгуючих членів, щоб вирівняли свої вкладки, або будуть суспендовані, щоб опісля не нарікали. 19. грудня був вибраний такий уряд на 1938 рік: Павло Олещук, предс.; Петро Романюк, заст.; Данило Бучман, фін. секр.; Стефан Гасюк, рек. секр.; Микола Мацях, кас.; контрольори: І. Лаґола, П. Шемердяк і М. Семчишин; надз. хорих: П. Шемердяк, М. Семчишин і М. Співак; тростіси: Л. Білик і М. Білик, — Уряд.

БРЕСЛАВ, ПА. Бр. св. Андрея, від. 30, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 16. січня, в годині 1-шій пополудні, в гали св. Михаїла. Буде справоздання з цілого року і вибір нового уряду. Ґ. Герман, головний урядник, запрошений на ті збори в братських справах. — Михайло Филипс, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Сестр. Преч. Діви Марії, від. 151, повідомляє всіх своїх членниць, що місячні збори відбудуться в неділю, 16. січня, в годині 2-гій пополудні, в гали парохіяльній. Довгуючих членів просимо вирівняти свої залеглости. Просимо членниць прийти точно на час. — Ева Біленька, предс.; Катерина Бохняк, кас.; Анна Пипюк, секр.

КАНЗАС СИТІ, КАН. Бр. св. Володимира, від. 323, повідомляє позамісцевих членів, що річні збори відбулися 19. грудня 1937 і на зборах вибрано такий уряд на 1938 рік: Василь Федеи, предс.; Михайло Левусь, заст.; Теодор Боруцький, кас.; Дмитро Кархут, секр. Збори будуть відбуватися кожної третьої неділі по першім, під ч. 38 Савт 5-та вул., в 6-тій годині ввечір. — Дмитро Кархут, секр.

ЯНҐСТАВН, О. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 230, подає до відома всім своїм місцевим і позамісцевим членам, що перші збори відбудуться з причини свят дня 16. січня, в годині 2-гій пополудні, в гали 525 W. Rayen Ave. Просимо членів прийти на збори. Котрі члени не можуть прийти, просимо їх переслати свої вкладки на час. Напоминаємо довгуючих членів сплачувати і платити місячні вкладки, бо інакше будуть виписані згідно з братським статутом. Вибрано уряд на 1938 рік: Т. Періґ, предс.; Ів. Бряць, заст.; Ю. Присташ, кас.; Ів. Мисливий, заст.; Ів. Гармич, секр.; А. Федаш, заст.; тростіси: Ів. Дубас і Іл. Сухий; до контр. комісії: Ст. Миш і оба тростіси; дозорці хорих: Мих. Набережний і Ів. Павлишин. Збори будуть відбуватися що друга неділя по першім. Вкладки будуть приняті на зборах, а не поза зборами і кожний член найдальше до дня 25. в місяці може прислати на адресу секретаря: John Harmich, 623 Samuel St., Youngstown, Н. — Т. Періґ, предс.; Ю. Присташ, кас.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Андрея, від. 66, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбулися 30. грудня 1937, під ч. 406 Іст 67 вул. Наступні збори протягом цілого року будуть відбуватися кожного місяця у першу пятницю по 10-тім. Вибрано новий уряд на рік 1938: Д. Павлик, предс.; Т. Дубас, заст.; Л. Фединяк, фін. сек.; С. Луців, заст.; І. Буґера, рек. секр.; В. Глют, заст.; Д. Курник, кас.; Я. Цомпель, заст.; В. Дичко і І. Чачуна, контр. комісія; Н. Виткович і М. Біщак, контр. хорих; Д. Биндас і І. Дубас, хорунжі; Ф. Стефанів і Н. Фединяк, господарі. Рівнож ухвалено принимати нових членів без вступного в місяці січню, лютім і березні до Братства а до У. Н. Союзу згідно зо статутом Союзу. Братство вибрало на своїх річних зборах 4 організаторів. Їх обовязком є організувати членів до У. Н. Союзу через цілий рік 1938. Хто би собі бажав і хотів вступити до У. Н. Союзу, нехай зголоситься коли небудь до отсих людей: Кирило Верескла, 781 E. 161 St., Bronx, N. Y.; В. Глют, 417 E. 68 St., N. Y., гора міста в Ню Йорку; С. Луців, 335 E. 6 St., N. Y., долина міста в Ню Йорку, і Ів. Буґера, 3132 — 36 St., Long Island City, в Квінс. Крім того можна голоситися в кожну першу пятницю кожного місяця по 10-тім на зборах, 406 E. 67 St., N. Y. — І. Буґера.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 15. січня, в годині 8-мій ввечір. Просимо всіх членів прийти на ті збори, бо буде справоздання за 1937 рік і інші справи до полагодження. На 1938 рік позістав тойсамий уряд, що був у минулім році. — Іван Король, предс.; С. Музика, кас.; Яків Салій, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. Згода, від. 20, повідомляє своїх членів, що на річних зборах 19. грудня вибрано такий уряд на 1938 рік: Дмитро Білик, предс.; Йосиф Пригарський, заст.; Іван Косцюк, кас.; Іван Крупка, фін. секр.; Микола Триш, рек. секр.; контрольна комісія: Теодор Данилишин, Йосафат Прихідко й Михаїл Сосновський; дозорці хорих: пані Буділь, Петро Дмитришин і Олекса Бруниць; до прапорів: Синайко і Торопа. Наступні збори мають відбутися в неділю, 16. січня, в Українській Хаті, 2240 Ґрейлінг ул. Просимо всіх членів прибути на збори, бо уряд і контроля мають здати справоздання за 1937 рік. — Н. Триш, рек. секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ ім. Богд. Хмельницького, від. 245, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться дня 16. січня, в годині третій пополудні, в гали церковній, 18 Вудлайн ул. Присутність кожного члена обовязкова, бо є дуже важні справи до полагодження. Неявившийся член буде підлягати карі 50 ц., а урядник 1 дол. — Василь Кушнір, предс.; Петро Роґоза, кас.; Йосиф Квасний, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє своїх членів і членниць, що місячні збори відбудуться в неділю, 16. січня, в годині 2-гій пополудні, в льокали У. Н. Дому, 237 Ґовп Еве. Старі і нові урядники мусять явитись точно на означений час, бо буде передання уряду. Довгуючі члени зволять по можности сплатити свої залеглости. Новий уряд на рік 1938: Вас. Микитин, предс.; Фил. Гулька, заст.; Петро Головачук, фін. секр.; Вас. Юсипчук, рек. секр.; Вол. Лелет, кас.; контр. комісія: Мир. Микитин, Мих. Білах і Максим Гуцалюк; тростіси: Петро Капелюх, Т. Гладкий; опікуни хорих: Андрій Ткачук, Пазина Юсипчук, Кат. Головачук; прапорчики: Мих. Лукань, Мир. Лелет. — Петро Головачук, фін. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє всіх своїх членів, що місячні і продовження річних зборів відбудуться в суботу, 15. січня, точно в годині 8-мій ввечір, в У. Н. Домі, 217 Іст 6-то вул. Обовязком кожного члена є бути присутним на цих зборах. Уряд на рік 1938: Павло Стахів, предс.; Петро Слободзян, заст.; Михайло Ковань, фін. секр.; Корнило Лучка, заст.; Микола Підгайний, кас.; Петро Лещух, заст.; Антін Карпович, рек. секр.; Іван Тимців, заст.; Дмитро Шагай і Василь Вересюк, контрольори книжок; Іван Солтис і Михаїл Гаврилович, тростіси. Напоминаємо довгуючих членів вирівняти свої залеглости. Пригадуємо членам, щоб привели зі собою нових членів; будемо принимати нових членів без оплати вступного. Котрі члени ще не вписали своїх дітей до У. Н. Союзу, нехай впишуть на цих зборах. — Антін Карпович, рек. секр.

СТ. ДЖОЗЕФ, МІЗУРІ. Тов. Запорозька Січ, від. 355, повідомляє своїх членів і членниць, що звичайні збори відбудуться в неділю, 16. січня, в годині 2-гій пополудні, в гали парохіяльній. Просимо всіх членів прибути на збори конечно, бо маємо до полагодження дуже важні справи, які остались з річного засідання, як потвердженя статута. До уряду на 1938 рік вибрано: Стефан Юркевич, предс.; Федько Стень, заст.; Дедько Солоничний, кас.; Юрко Мізин, заст.; Петро Занько, секр.; Анна Юркевич, заст.; контр. комісія: Марія Плекон і Катерина Занько: комітет хорих: Василь Сенайко і Василь Міляи, — П. Занько, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 325, повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться в суботу, 15. січня, уже в довго вижиданім Укр. Нац. Домі, до котрого наше Тов. перенеслося недавно. Наш Нац. Дім знаходиться на Grand St., корнер Driggs Ave. Просимо членів прийти на збори точно на 8-му годину ввечір і всім прийти обовязково, бо є важні справи. На рік 1938 вибрано той самий уряд. — П. Малицький, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16. січня, в другій годині пополудні, як звичайно в галі парохіяльній, 803 Фронт ул. Обовязком кожного члена є прийти на збори і заплатити свої вкладки та сплачувати старі довги. Повідомляємо членів, хай кожний член старається заплатити свою вкладку найдальше до 25. січня 1938, бо в противнім разі буде суспендований. — Йосиф Матковський, предс.; Іван Рудакевич, кас.; Іван Федорак, секр., 189 Green St.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Річні збори Бр. св. Юрія, від. 239, відбудуться в суботу, 15. січня, точно в год. 8-мій ввечір. Час зборів змінено тому, бо в суботу, дня 22. січня, відбудеться спільний баль відділів У. Н. С. у Філядельфії. Біжучі справи буде полагоджувати секретар вже від год. 6-тої ввечір. Приявність усіх членів конечна, бо після річного звіту буде вибір уряду на біжучий рік. — Уряд.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Бр. св. Василія, від. 339, повідомляє усіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 15. січня, в годині 6-тій ввечір, в домі Укр. Громади, 3322 Норт Лавренц ул. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо маємо багато важних справ до вирішення. Також просимо довгуючих членів вирівняти свої довги цього місяця. Пригадуємо тим членам, що мають заплатити процент за позичку, щоб заплатили цього місяця. — Іван Сорока, Мак., предс.; Іван Сорока, Мих., кас.; Олекса Діорка, секр.

ФРЕНКФОРД, ПА. Тов. ім. Дмитра Вітовського, від. 268, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 16. січня, точно в годині 3-тій пополудні, в У. Н. Домі, 2171 Вакілінс ул. Обовязком кожного члена є бути на тих зборах і вислухати справоздання уряду й контрольорів з діловодства уряду за минулий рік. Також буде вибір нового уряду на 1938 рік. Напоминаємо довгуючих членів, щоб вирівняли свої залеглости. Член, що не прийде на збори без важної причини, буде караний згідно з ухвалою. — М. Шанайда, предс.; Г. Михалюк, кас.; П. Омелян, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів і членниць, що на річних зборах 1-го січня вибрано отсей новий уряд на 1938 рік: І. Ґінда, предс.; М. Мачишин, заст.; І. Маркович, секр.; А. Скоцинець, заст.; Н. Крупа, кас.; К. Мінво, заст.; С. Куций, Н. Кіра і П. Кавенський, контрольори; І. Сокальський, І. Савчак і П. Вуй, дозорці хорих; Я. Бартко, кошовий; В. Ґалиняк, хорунжий; В. Бобенчак, господар ґалі. Збори будуть відбуватися що 3-та неділя по першім, в ґалі церковній, 845 Roosevelt Ave., в годині 2:30 пополудні. Перші місячні збори відбудуться в неділю, 23. січня. Напоминаємо членів, щоб всі приготовились з вкладками на 23. січня, бо секретар зараз мусить вислати розмет. Хто з довгуючих членів не сповнить свого обовязку, буде суспендований. — І. Ґінда, предс.; Н. Крупа, кас.; І. Маркович, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Сестр. св. Ольги, від. 318, мало свої річні збори 26. грудня. На зборах були звіти уряду за 1937 рік і вибрано уряд на 1938 рік: Анна Куштан, предс.; Юлія Сидор, заст.; Онуфрій Палій, кас.; Микола Гусак, заст.; Вассилі. Саюк, секр.; Іван Брощак, заст.; контрольори: Теодора Демчук і Антін Костів; надз. хорих до женщин: Параська Дворняк; до мужчин Дмитро Дробот. Збори будуть відбуватися в кожну третю неділю по першім (хіба що з важних причин перенесеться), в ґалі церковній. Напоминаємо членів, щоб свої вкладки платили на час, а довгуючі сплачували довг, як також кожний член по можности щоб зорганізував хочби одного члена до У. Н. Союзу і до відділу, за що одержить нагороду. — Василь Саюк, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 117, повідомляє всіх своїх членів, що на річних зборах 18-го грудня 1937 вибрано такий уряд на 1938 рік: С. Кучма, предс.; Н. Король, заст.; Іван Ровінський, фін. секр.; Ю. Кароль, рек. секр.; Н. Струпцак, заст. фін. секр.; П. Драбик, заст. рек. секр.; Т. Гнатів, кас.; Ів. Хома, заст.; Гр. Стефанишин, П. Варила і Т. Ніновський, контрольори книжок; Л. Кшевінський, Петро Драбик і А. Плотиця, контрольори хорих; М. Охніцький і Ів. Хоміцький, хорунжі, П. Зюбрицький, тростіст. Заразом взивається всіх членів, котрі не були на зборах 30. грудня і не поплатили своїх місячних вкладок, нехай зголосяться до фін. секр. Ів. Ровінського, 228 E. 6 St., New York, найдальше до 25. січня 1938 і заплатять свої вкладки і кари, котрі були означені на посткартках, бо в противнім разі будуть суспендован. Щоби Товариство утрималося в порядку і ненарушувати товариської каси, взивається раз на все, що кожний член має явитися на кожних зборах в годині 8-мій ввечір точно, бо в противнім разі будемо придержуватися статуту, а котрий член зігнорує цей розпорядок буде підпадав карі згідно зо статутом. Наступні збори відбудуться в суботу, 5-го лютого, в годині 8-мій ввечір, під ч. 217 E. 6 St., New York. Прошу запамятати це розпорядження раз на все. — Семен Кучма, предс.

ШИКАГО, ІЛЛ. Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 301, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбулися в неділю, 2-го січня 1938, і на них вибрано новий уряд: М. Горний, предс.; А. Семчук, заст.; В. Семків, рек. секр.; Н. Николишин, фін. секр.касієр; А. Галущак і Т. Кошинський, контрольори; В. Галущак і І. Медзюк, прапорчики; М. Савчин, дверник. Ухвалено, що кожний член має платити до Товариства по 10 ц. місячно, а на случай смерти члена по 50 ц. від кожного члена. Ухвалено з каси Товариства по $5 на Рідну Школу, інваліди і Просвіту. Ухвалено зробити пікнік, а чистий дохід з пікніку призначено на будову Укр. Союзового Дому в Шікаго. — М. Горний, предс.; Н. Николишин, секр.-касієр.

МОРЕ НАД СОСНАМИ

Ще перед добою Ісуса Христа фенікійські купці довозили до Греції між іншими дивними речами і бурштин. Греки любувалися грудочками дивного бурштину і робили з ним ріжні проби. Та й дивнож поводиться отой бурштин, коли його потерти або запалити. Коли трошки потерти грудочку бурштину, то чути дивний запах. Коли його запалити, то спалахує ясним полумям. Колиж добре його натерти, то має він магнетичну силу і притягає деякі речі до себе.

Бурштин подібний до грудочок замороженого леду. Буває молочно - жовний, червонякво-рудий, або такий прозорий, як капельки меду. Роблять з нього пацьорки, самоцвіти, ручки до парасоль, горнятка, цибухи та інші речі. Вживають його як лікарство. Добрий з нього і ладан. А знаходять його при берегах Латвії та Литви над Балтійським морем. Властиво морські хвилі викидають, разом з надбережним баговинням, грудки бурштину на побережжя, де його визбирують люди. Бурштин знаходиться в деяких місцях в Україні. От біля містечка Бурштину в Галичині, на Підкарпатті та в Київщині в деяких місцях.

Звідкиж бурштин береться? Бурштин це в дійсності закаменіла живиця з шишкових дерев. Тож де знаходиться бурштин, там колись у давнині були соснові та смерекові дерева, з яких стікала живиця і наче застигала маленькими грудочками. Грудочки бурштину багато самі собою розказують про минувшину, бо в них часто знаходяться заціпілі комашки, листочки, слимачки й інші сотворінячка зперед соток тисяч або міліонів років. Оте, що хвилі Балтійського моря викидають на побережжя Латвії та Литви грудочки бурштину, показує, що там, де тепер море Балтійське, там колись була суша і росли там головно соснові та смерекові дерева тому кілька міліонів років.

ТАРЗАН НА РОЗШУКАХ.

(54)

Крик відразу розбудив Бравна. Він пізнав, що це крик Анети. Також від цього крику пробудився Тібс. Розплющивши залякані очі, він промовив: „Боже святий, а це що таке? Щось певно мусіло статися“, звернувся він до Бравна, який уже був на ногах. На такий наївний запит Бравн навіть не відповідав. Він кинувся до виходу і за хвилю був надворі.

Коли він біг у напрямі місця, звідки розносився крик Анети, він кинув зором на стоячого збоку Сборова. Сборов був блідий мов стіна і заклопотаним зором дивився на шатро, в якому ночувала його жінка. Та Бравн у цю хвилю не мав часу застановлятися над причиною його збентеження. Він чимдуж поспішав на поміч дівчині Анеті, яку він чомусь називав „своєю“.

Вбігаючи до шатра Сборових, Бравн натрапив на Анету, яка в поспіху вибігала вже з шатра. Впавши в рамена Бравна, Анета закричала: „Ох Ніл, це не був сон, ні не уява. Щось дійсно страшне сталося вночі, але я ще сама не знаю, що саме. Ходи до середини. Княгиня лежить там на своїм тапчані без життя. Я не знаю, чи вона ще жива, чи мертва“.

В тому моменті прибігла до шатра також Джейн. Всі троє ввійшли до шатра. Перед ними розкрився жахливий образ. Речі були порозкидані по шатрі. На тапчані лежала без життя княгиня Сборов. Бравн нахилився над нею і промовив: „Мертва. Хтось розчерепив їй голову!“ Всі вони стояли мовчки і точно оглядали довкруги всі предмети.